Ч. 195 (14.414). ЛЬВІВ, вівторок 1. вересня 1936. Pocztowa opłata oplacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“. Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ю. Коцюбинський підготовляв військове повстання на Сов. Україні?

ПАРИЖ, ПАТ. І в Києві і в Полтаві чекісти перевели масові арештування між вищими урядовцями і старшинами. Кружляють поголоски, що заступник предсідника ради народніх комісарів Совітської України, колишній командант червоної армії Юрій Коцюбинський підготовляв військовий державний переворот, до якого мало дійти підчас осінніх маневрів.

Сигналом до цього замаху мав бути виступ полку червоних козаків, якого почесним командантом є французький комуністичний сенатор Кашен.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє з Москви: З Совітської України надходять тривожні вісти, що між селянами кишить. Військо дістало строгі вказівки.

Большевицька амбасада осередком змови проти Сталіна.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Сандей Рефері“ подає сензаційні подробиці про побут большевицького амбасадора в Льондоні Майського у Москві. Амб. Майський покинув Льондон 12. серпня, отже на кілька днів перед масовими арештуваннями у Москві і забрав документи, з яких виходило, що осередком змовників проти Сталіна був Льондон. Амб. Майському вдалося попасти у Льондоні на слід організації, метою якої було відсунення Сталіна. Цю організацію покликав до життя колишній большевицький амбасадор у Льондоні Сокольніков, якому вдалося вивести в поле аґентів ҐПУ. Одначе по повороті Сокольнікова до Москви, організація в Льондоні розлетілася. Коли по якімсь часі мали призначити військового атташе в Льондоні, Сокольніков, який займав у Москві визначне фінансове становище, запропонував туди ґен. Путну. Отже ґен. Путна був наслідником Сокольнікова, як провідника протисталінівської організації в Льондоні. Змовники — як подає „Сандей Рефері“, мали навіть обміркувати можливости замаху на Сталіна, як єдиного засобу, щоб його позбутися. Далі щоденник запевняє, що Майський довідався про змову перед кількома місяцями і вислав відповідний звіт до Москви. По приїзді Майського до Москви дійшло до арештувань.

Большевицький відділ війська відмовив послуху.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє з Москви: З Рязаня (150 км. від Москви) надійшли вістки, що вояки тамошнього ґарнізону, яких вислали до гашення пожежі торфовиськ недалеко міста, відмовили послуху. Бунт негайно здавили. Пожежа торфовиськ в околицях Рязаня спричинила великі матеріяльні втрати і потягнула за собою багато людських жертв.

Енерґійна „чистка“ і масові арештування у Москві.

ПАРИЖ, ПАТ. У Москві і на провінції переводять далі масові арештування урядовців народніх комісаріятів та інших установ. Превенційний характер арештувань стосують до службовиків та урядовців, які належали колись до троцькістівської орґанізації. *Числа арештованих в останніх днях не можна навіть приблизно означити.* Одночасно в усіх урядах і редакціях щоденників переводять енерґійну „чистку“.

Аґенти Г. П. У. сіють переполох по большевицьких амбасадах у закордоні.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Анґлійська преса пише, що Озерського, шефа совітської торговельної місії в Льондоні, який виїхав перед 2 тижнями до Москви, нагнали і на його місце приїде шеф футряного тресту. Тайною теж окутаний побут жінки Озерського, яка ще в пятницю покинула з дітьми помешкання у Льондоні. Большевицька служба запевняла представників преси, що Озерська виїхала на відпочинок поза Льондон, але не хотіла подати місцевости, де саме тепер перебуває. Тимчасом анґлійська преса пише, що жінку Озерського схопили аґенти ҐПУ, які від кількох днів переводять ревізії в большевицькій амбасаді і викликали правдивий переполох між членами большевицької кольонії в Льондоні. Кажуть, що аґенти ҐПУ силою затягнули Озерську на большевицький корабель „Смольний“, який відїхав уже з Льондону.

Сталін не вірить уже навіть шефові Ґ. П. У.

ПАРИЖ, ПАТ. „Матен“ пише, що по розстрілі 16 засуджених з Зіновєвом на чолі, акція „чистки“ від небезпечних для уряду елементів не скінчилася. Шеф державної управи безпеки (колишнє ҐПУ) Яґода дістав надзвичайні повновласти з дозволом арештувати кожного підозрілого у змові проти Сталіна. Одначе недовіря Сталіна таке велике, що Яґоду окружив спеціяльно довіреними достойниками, як прок. Вишинський і відомий чекіст Аґранер. „Чистка“ обіймає дипльоматичних представників, міліцію, армію і членів партії. Спеціяльна комісія з Райземана, Белінького і Канцельсона *дістала необмежені повновласти провірити діяльність совітських дипльоматичних представників.* Тепер загрожених таких 8-ох совітських дипльоматів: Майський у Льондоні (приятель Томського), радник амбасади в Римі Ґельфанд, посолка у Стокгольмі Коллонтай, посол у Софії Раскольніков (особистий приятель ґен. Путни і посол в Атенах Копецький (секретар Зіновєва).

У Москві затрівожені теж положенням на Далекому Сході, бо начального вожда совітських військ марш. Блюхера підозрівають у змові проти Сталіна.

Малоазійська антанта під проводом Туреччини

СТАМБУЛ, ПАТ. Міністр закордонних справ Іраку Дзафер паша приїхав до Анкари на переговори, щоб підписати договір взаїмної допомоги між Туреччиною, Іраном, [illegible] та Іраком.

Присилайте передплату!

Занедбані роковини.

Чи будемо святкувати 100-ліття нашого літературного відродження?

Живемо в ювилейному періоді, бо минає 100 років від перших проявів національного відродження західної вітки українського народу.

Цей період триває від 1933. р., бо, як відомо, 1833. р. Шашкевич збирався видати першу книжку народньою мовою. Але цей недоспілий овоч, „Син Руси“ не побачив світу. В наступному році уложив Шашкевич альманах „Зоря“, але цензура його не перепустила. В 1835. р. появився друком перший вірш у живій мові „Голос Галичан“. Дальше в 1836. р. залунали перші проповіді українською мовою по львівських церквах, а в кінцем тогож року, немов як завершення першого періоду змагань, у грудні вийшла в Будимі перша книжка в українській мові та з українським змістом на західних землях „Русалка Дністрова“ з датою 1837. Отже цього року, а найпізніше з початком 1937. р. повинен скінчитися ювилей відродження не тільки українського письменства на Наддністрянщині, але взагалі цілого національного життя Наддністрянщини.

І дивне диво! Цілий цей період минає без гомону, без свят та інших проявів признання з приводу століття епохальної події в житті українського народу. Не чути ані про ніякі комітети, ані про видавництва творів, ані про історію відродження, ані про реферати, ані про концерти, ані про композиції до слів Руської Трійці. Якось так тихо всюди, глухо всюди. Невже ж ми зреклися нагоди використати таку хвилину, щоб промовити до народу, кинути між нього книжки, картки, втягнути його до маніфестацій, зацікавити його минулим, запізнати з відносинами зперед 100 років та вказати на величезне значіння змагань Шашкевича? Чи ми такі перемучені святами, видавництвами та іншою роботою, що не всилі здобутися на велике національне свято?

Щож на те Наук. Т-во ім. Шевченка, яке повинно прийнятися наукової сторінки в святі відродження? Що Т-во „Просвіта“, що повинно спопуляризувати значіння Руської Трійці а зокрема Шашкевича та засипати край творами Воскресителя Наддністрянщини?! Цілком не розумію цієї мовчанки.

Але не тільки те цікаве, що все мовчить у тій справі, ба, ще й ширяться баламутства. От в одному числі „Неділі“ (чи не в 31.) А. Курдидик в статті про Шашкевича пише, що в 1938. р. буде 100-ліття появи „Русалки Дністрової“. Як мо-

же напів літературний журнал подавати такі фальші! А може якісь особи призначили ювилей на 1938. р.? Але хто про це знає? Насувається питання: чи це занедбана чи злегковажена справа.

Думаю, справа ювилею ще не пропаща, бо ще в 1937. р. можна гідно відсвяткувати ювилей. Цього року треба би підготовити загал до свята рефератами, які всесторонньо висвітлилиб епоху перед Шашкевчем, часи Шашкевича й по ньому аж до 1848. р., постаратись про перевидання „Русалки Дністрової" фототипією тай популярно видати твори поета, видати видівки з портретом Шашкевича, членів Трійці, з похоронів Шашкевича, Підлися і т. д., дальше видати начерк про часи перед Шашкевичем, про „історію „Русалки Дністрової" то-що. Те все закінчив би великий маніфестаційний здвиг населення Гал. України й делегатів з еміграції та із закордону, здвиг получений з відкриттям памятника Шашкевича як не на прилюдному місці, то бодай на подвірі Нац. Музею чи реальности Василіян (вул. Потоцького). В найгіршому разі треба би обмежитися до відкриття таблиці та великого концерту. Такі мої скромні постуляти.

Т. З.

Несамовитий процес і нова хвиля репресій.

Женева, 26. серпня 1936.

Вістка про розстріл всіх обвинувачених у московському процесі викликала в Европі мале вражіння. Тут привичаєні до того, що московський уряд винищує сотки тисяч невинного люду, здебільша зпоміж поневолених націй, отже природно, що вбивство кільканадцятьох колишніх спільників Леніна-Сталіна нікого зворушити не може. Пригадую собі, що така найбільш гуманна людина, як Євген Чикаленко, говорив у подібних випадках „гад гада жре". Ту саму думку має тепер багато европейців. Московський процес не є трагічний, бо не має величі. Взаємне обріхування обвинувачених, яким очевидно обіцяно помилування в разі „каяття", надало цілому процесові огидний характер. Тимчасом долю їх рішено згори, бо з чисто юридичного боку процес не витримує найменшої критики, і кожний помилуваний, якому пощастилоб дістатись за кордон, міг би поробити ревеляції, скандальні навіть для Кремля. І не для того московський уряд зорганізував цілу повінь „всенародного обурення" з численними жаданнями „розстріляти обвинувачених як псів", щоб потім помилувати їх.

Чи сучасні кремлівські олігархи винищили вже всіх партійців, голови яких висували понад звичайний рівень і могли бути небезпечні, це буде очевидно відомо в найближчому часі. У всякому разі Каменев, Зіновєв, Райнгольд та інші обтяжили своїми зізнаннями в часі процесу Томського, Бухаріна, Рикова, Угланова, Радека, Пятакова, Серебрякова і Сокольнікова. Двох останніх уже увязнено, деякі інтерновані по своїх хатах, проти інших ведеться слідство. В якім психічнім стані перебувають вони, можна собі дуже легко уявити, перечитавши величезну вимкову гидку статтю Радека в „Ізвєстіях", в якій він намагається наперед вже вибілитися, хвалючись, що ще в 1928. році, хоч і перебував „в ідейнім лоні" троцькізму, не лише не згодився тікати за кордон, а й „саботував" втечу Зіновєва та Каменева, отже причинився до їх теперішнього засуду. Троцького Радек величає в найбільш перфідний спосіб „гетьманом" та висміває його жадання перенести процес на невтральний европейський терен.

Дуже характеристичною прикметою несамовитого московського процесу є його, так мовити, універсальність; заплутано туди в той чи інший спосіб усіх противників та ворогів Кремля не лише в межах СССР, а й у цілій Европі. Колиб до московських судових кривавих імпрез ставились в Европі взагалі поважно, то минулий московський процес мав би безперечно поважні дипломатичні наслідки. Так як колись на однім московськім процесі падали обвинувачення проти французького генерального штабу, що він інтервенює у внутрішніх совітських справах, так тепер троцькістським та зіновєвським „терористам" закидають звязок з „фашистами" та „національними соціялістами", провідними таборами двох великодержав, **Італії та Німеччини.** „Правда" з 16. VIII пише: „Троцькісти у Франції є противниками людового фронту, в Німеччині — агентами Гітлера, в Польщі — агентами польської охранки. На Україні ще в 1934. р. викрито співробітництво троцькістів з українськими фашистами. Це співробітництво відбувалось під проводом таких визначних троцькістів як Коцюбинський, Наумов, Рапапорт. Метою його було відірвати Україну від Совітського Союзу. Блок зрадників та ворогів народу числив на німецько-польську інтервенцію і працював в щільнім звязку з німецькою шпіонською організацією Ґештапо". „Гетьман" Троцький, який дбає про „відірвання України", це справді верх божевілля московської демагогії. А поза тим „Правда" призначена для московського читача, якому все можна вмовити, підшивання національного українського руху під троцькізм це тепер нова метода Наркомвнудела при переслідуванні українського населення московською владою.

Гарячкове маячення про співробітництво берлінського центру троцькістів під проводом сина Троцького, студента Седова, з Ґештапо переходить червоною ниткою крізь цілий процес. Про нього говорять: Луріє, Ольберг, Смірнов, Бакаєв та інші. З Берліна йде доручення вбити не лише Сталіна, Ворошилова, Кагановича, Кірова, Орджонікідзе та Жданова, а навіть Постишева та Косіора. Про двох останніх сатрапів, що не мають ніякого безпосереднього значіння для самого московського центру, мав би, очевидно, подбати Троцький, як „гетьман", що заходжується „відірвати Україну". Берлінські фантазії вмовлені в обвинувачених сягають зрештою чомусь лише до початку 1933. р. і поза якимсь фантастичним Вайцом ніяких німецьких назвиськ не почуємо. Є зате згадка й про Прагу, давніш „фашистівську", тепер „пролєтарську". У столиці Англії йдуть тихі арешти членів сов. амбасади, ведені спеціяльними висланиками ГПУ: Берлін, Париж, Варшава, Льондон!...

Як у 1934. р. так і тепер нагінка на троцькістів відбувається в супроводі жахливої хвилі терору на Україні, де раптом всюди почали викривати „троцькістів", аж до редакції „Вістей" включно. Виявилось, що секретер парт. організації „Вістей" Бенбик, провадив вже в 1925-27. роках троцькістівську роботу в Запоріжжі. Боронив і укривав Бенбика в редакції Яковчук разом з цілою редакційною колегією. Місцевий районовий комітет регабілітував і цих „троцькістів" і цілу редакцію, тому цілу справу передано на рішення вищих чинників.

В лярні харківської фабрики паротягів „викрито" контрреволюційно-терористичну організацію, яку толерував і партійний комітет і харківський городський комітет, не зважаючи на заяви поодиноких робітників. На трикотажній фабриці у Харкові „викрито" „кубло троцькістів", до якого належали Ковальчук, Андрієнко, Бляхарів та інші. Викрито організацію „троцькістів" і на фабриці „Красная Ніть" і т. д. „Це не випадок", пишуть „Ізвєстія", повідомляючи про ці події, „що троцькістські агентури відкриває здебільша сам нар. комісаріят внутр. справ, без участи партійних організацій. Районовий комітет, харківський міський, а навіть обласний партійний комітет не хочуть про це нічого знати..." „Правда" з 8. VIII. повідомляє про аналогічні події з Одеси. Там „викрито" також, що директор совхозу імени Кірова Більчак „троцькіст". Разом з ним працювали на визначних посадах „троцькісти" Борщак і Гончар, а міський та партійний обласний комітет не тільки не робили нічого проти них, а навпаки їх підтримували. Той-же самий часопис з 6. VIII. повідомляє з Дніпропетровська, що тамошнім „обкомом кермують „троцькісти" Ленцер, Красний та Харавич, які стягнули до себе „цілу купу" своїх однодумців.

Але в столиці Білоруси викрито також „кубло троцькістів" на провідних партійних посадах. „Ізв." з 22. VIII. повідомляють, що в апараті ЦК КП(б) Білоруси викрито „троцькіста" Арабея, „троцькістку" Ростовську, секретарку парткома білоруського державного університету; партійного діяча Сенчука, „активного націоналіста", кореспондента „Ізв." Межевича і т. д. В тім самім числі повідомлено, що в столиці Азербейджану в редакції „Бакинського Рабочого" викрито „контрреволюціонерів-двурушників", (що роблять обома руками, але на два боки) Білого, Кадишова та секретаря парткома Охрименка.

З цих та багатьох інших подібних вісток совітської преси видно, що нова могутня хвиля національного руху на Україні та землях інших поневолених націй захоплює не лише широкі маси населення, а навіть і самі партійні установи. З цих-же вісток видно, що намагання московської преси підшити цей національний рух під „троцькізм" нікчемні і наївні. По цілій Україні відбуваються знову масові арешти. Велике скріплення військової залоги на Україні пояснює в деякій мірі, чому Сталін заповідає поважні події на найближчий час.

М. Данько.

ЗА ОКЕАНОМ.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В АМЕРИЦІ.

Всім відомо, скільки українська заокеанська еміграція причинилася до піднесення нашого культурного й економічного життя. Нашим обовязком є відплатитись тепер еміграції, помогти їй з нашого боку в тих почавах, де співпраця Краю конечна. Саме тепер у місті **Стемфорд** заложено **Український Музей**, що має завдання показати еміграції і чужинцям у правдивому світлі українську культуру й водночас зберігати ті цінности, що їх уже витворює сама еміграція.

Напевно знайдуться у нас сотки громадян, що в якийсь спосіб схочуть допомогти тому музеєві своїми дарами, які доповнилиб його збірки, бо всього зібрати ні закупити відразу не зможуть. Щоби піти таким громадянам назустріч та заощадити їм клопотів із висилкою, формальностями, оплатами і т. п., основався у Львові гурток приятелів Музею, що висилатиме збірно ріжні даровані речі. Перший транспорт відходить з початком жовтня, отже хто хоче надіслати щось із нижче вичислених річей для Музею, зволить їх прислати до кінця вересня ц. р. на адресу: **П-ні М. Чапельська, Львів, Листопада 40, партер.**

У збірки Музею входять перш усього такі речі:

Етнографія: народній одяг, вишивки, прикраси, в цілості й частинах, народнє мистецтво — писанки, вироби з дерева, кераміка і т. п.;

Мистецтво: твори старих і сучасних українських мистців, репродукції, мистецькі видання, старі рукописи і книжки;

Історичні памятки: фотографії, рідкі видання, зброя, одяг з часів української війни, відзнаки старі і нові і т. п.;

Автографи і рукописи відомих українських письменників, мистців, музиків, визначних громадян і т. д.;

Документи якогонебудь характеру, що відносяться до американсько-українських взаємин.

Крім цього Музей потребуватиме для своєї **Бібліотеки** всі книжки, часописи й інші видання; обовязком усіх видавництв піти на руку Музеєві і надсилати систематично всі свої видання безпосередньо на адресу Музею:

Ukrainian Museum and Library, Glenbrook Road, Stamford, Conn. USA.

—o—

Льойд Джордж приїзджає до Берліна.

БЕРЛІН, 31. ПАТ. Кружляють поголоски, що до Берліна приїде Льойд Джордж з довголітнім послом до англійського парляменту, щоб студіювати рільну реформу, службу праці, проблему оселення безробітних та організацію гітлерівської молоді. Здогадуються, що одночасно Льойд Джордж навяже при цій нагоді взаємини з головними політиками Німеччини.

Серед сонця, садів і винниць.

(Із пресової конференції Комітету Свята Вино збору в Заліщиках).

IV.

Найближча наша зупинка — це Заведення управи тютюну в Борщеві. Оглядаємо магазини з белями тютюну і ферментаційну комору, що є новим винаходом. Завдяки цим коморам ферментація сирівця триває тепер 7 днів, замісць від листопада до травня. Нам пояснюють, що тернопільське воєвідство дає 47 прц. тютюневого сирівця Польщі. Є це дуже важне для малоземельних селян. Сам борщівський повіт дістав від монополю в останньому році 1.500 тисяч зол. за тютюн. Заведення дає концесії, відбирає сирівець, переводить ферментацію і розсилає по фабриках. Мені відомо, що плянтатори-селяни мають свої болячки. Заведення відкидає багато вломаного листя, хоч при пакуванні вже в Заведенні не так це строго перестерігають. Крім того плянтатори відчувають страшно брак дерева, потрібного їм для ферментації. (Цей брак дерева ввесь час прогульки кидається в вічі, бо будівництво з глини і каміння. Навіть огорожі камінні). Вони хочуть зорганізуватись, щоби спільно спроваджувати дошки. Та монополь волить мати з ними індивідуальні взаємини і до організаційних замірів здається ставиться негативно.

Приїзджаємо до Кривча. По дорозі вже проф. Шварц оповідає нам багато про велич кривчицької печери, якої не доводиться нам оглядати, і про вал Траяна, який пізніше бачимо. Зупиняємось біля рештоок колишнього замку. В одній з двох башт, що ще заховалась, міститься тепер схоронище Под. Т-ва Туристично-Краєзнавчого. Наші машини окружає цікаве населення. Подивляємо гарні строї й оригінальні солом'яні капелюхи селян (форма їх у ріжних місцевостях дуже ріжна, від плоских аж до справжніх циліндрів). В селі, як і в найближчій околиці, горіхові сади, що їх маємо змогу підчас дальшої їзди оглядати. Цього року дали вони великий урожай, так, що селяни матимуть гарний дохід (150—200 зол. з дерева). В Іваню Пустім — як оповідають інформатори — парцелює „Т-во Земян" землю поміж кольоністів зі заходу, з яких 90 родин уже поселилось. (Авторитетна особа, що їде разом з нами, запевнює мене, що при парцеляції в 45% має взяти участь місцеве населення: Чому лише в 45%?!).

Зупиняємось у дальшому біля станиці КОП-у, де в одній кімнаті приміщений „Регіональний музей". У скляних габльотках розміщені там старанно ріжні окази монет (староримські, з часів Яна Казимира, Собіського, тощо), історичні документи з оригінальними підписами польських королів і вельмож і т. ін. На стінах розвішена старинна зброя. З особливою цікавістю розглядаю документ писаний українською мовою. Це Золота Грамота повстанців з 1863 р., підписана „Тимчасовою Народньою Старшиною". Відозва пригадує спільну боротьбу проти московського панування і обіцює тим українським селянам, які повстануть збройно проти москалів, „6 моргів землі і садибу в землях коронних, або досмертну плату з народнього скарбу".

Доїзджаємо до большевицького кордону. Всі вважають це першорядною сензацією. Зближаємось до двох камінних брам — львівської і камянецької і тут зупиняємось. Нас ведуть на високий беріг Збруча, звідкіля видно совітсько-українське село, що доходить досить близько до берега. Наша поява є рівночасно сензацією для безталанних тогобічних селян. Глибоко на дорозі більшає їхній гурт. Дехто пробує крадьком підходити ближче. З лівого боку повільним кроком зближається салдат. На його вид постаті селян завертають і щезають у зелені.

Ідемо до Окопів св. Трійці, колишньої Козачівки. Там знову бачимо совітське село, цим разом широко розложене. Дарма, що це неділя — на ріці баби полощать коноплі, хоч на полях не бачимо тракторів. Земля вже довкола майже зорана. Посередині села купа румовища. Нам пояснюють: Це руїни церкви. Минулого року вона ще була... Серед солом'яних хат (деякі зовсім діряві) видко два кращі будинки: школу і читальню, а на краю села високо стоять рядом 3 колхозні будинки, збудовані — як нас запевняють — з церковного каміння. Сумом віє з того боку, особливо на українця, який у цьому менті мусить відчувати трагічну долю братів в Вел. України.

Ідемо ще кусочок, у сам кут кордону, де Збруч вливає до Дністра свої води і де сходяться межі всіх трьох сусідів: Польщі, Совітів і Румунії. Доходимо шляхом до берега. Мосту нема. По тому боці, на дерев'яній барієрі, сидить — як нас інформує підстаршина КОП-у — двох старшин прикордонного війська: старший і молодший, поручник. Вони з цікавістю розглядають нас крізь скла льорнетки. Вище видко хату і біля неї танцюючих салдатів. Звуки гармонії доходять до нас досить виразно. Сходимо до гирла Збруча. На большевицькому боці сидить старик-рибалка. Ловить рибу оригінальним саком. Обсервуємо його. Витягає він сак тричі, а потім бере його на плечі і відходить, не зловивши нічого. На гострому закінченні большевицького берега стоїть альтанка. Чар її щезає швидко, бо в ухах лящить один і швидко другий вистріл, а потім коротке цокання скорострілу. Це з большевицького боку. Куди і чому — невідомо. Та це не страшить нікого. Недалеко високого румунського яру пливуть два човна дальше спокійно. Мабуть рибалки. Підстаршина КОП-у інформує нас коротко. Показує сильвету місцевости Жванець та костела, що його саме большевики розбирають. Граничний рух з большевією не існує. Це зовсім мертвий кордон. Хіба в ряди-годи перепливе в заздалегідь означеному часі човен, що везе делегатів одної чи другої сторони для полагодження якогось граничного непорозуміння...

Розбитий вертаюсь на своє місце в автокарі. Зустріч з большевицьким кордоном зробила на мене більше враження, ніж я думав.

Вертаємось. По дорозі довша зупинка в домі інж. Немчевського на підвечірку, а потім безперервна їзда до Заліщик.

День кінчається бенкетом у павільоні на „соняшній пляжі".

V.

Останній день, третій з черги, призначений за властиву пресову конференцію. Зявляється на ній теж тернопільський воєвода д-р Білик, який — після відчинення конференції старостою п. Кшижановським — виголошує довшу промову. Він підкреслює, що преса повинна бути речником великих інтересів, які для цілої держави представляє тепле Поділля. Якщо природні його багатства будуть належно використані і людина додасть свій труд, то це заважить на господарській системі і на платничому білянсі Польщі. Можливости є великі, але нема ще належної уваги. Проблема теплого Поділля, це проблема винниць, садівництва і плянтацій тютюну. Коли буде зацікавлення, то найдеться і капітал, бо матеріяльне зацікавлення промощує шлях для допливу матеріяльних засобів.

Рефератів було чотири. Може нам доведеться ще згодом до них вернутись, бо підкреслено в них багато господарських моментів. Тут згадаємо коротко, що справи винниць і винарства, садівництва, лічництва і туристики теплого Поділля були в рефератах з усіх боків насвітлені такими знавцями діла, як ординат Чарковський-Голеєвський, през. Вартанович, д-р Паримоньчик, проф. Шварц і дир. Стшелец. Висунено м.

ТЕОДОР ФОТИНЮК.

Чечвою на Аршиці.

Чечва це ліва притока Лімниці, що впадає до неї за Сваричевом долинського повіту. Вихідною точкою нашої прогульки було село Луги, що лежить на лівому березі Чечви. Вибрались ми у двійку, я і Михайло, що йшов на полонину подивитися на худобу.

Зараз таки за Лугами, вище тартаку з правого боку впадає до Чечви потічок Мелецинка, який цього року підчас зливи з кінцем червня був такий грізний, що старими й грубезними ялицями та смереками метав як терміттям, а старого Гаруна, що туди переходив, схопив і був би хто зна куди поніс, якби він не був вхопився смереки. Бідака мусів іти верхом до Суходолу аж два дні. Тимчасом у селі рух счинився, що Гаруна вода забрала й понесла — навіть розшуки вже робили. Однак всім на радість старий Гарун зявився. Оповідав, якто він 76-літній швидко на смереку виліз та як сидів на ній, словом „епопею" від смереки на Мелецині, через верх Причелки до Суходолу. Гаруна всі люблять і поважають на Лугах, Илемню і Суходолі, його всі знають, бо колись, давно, як ще не було шкіл, а він був молодий, учив грамоти, й коли хто зі старших уміє читати й писати — це лише заслуга Гаруна.

Сонце зачало припікати, наплечник уїдається ременями в рамена, а вже найбільше дошкулює ботанічна торба. Минаємо прість[1]) та переходимо через гуркальці[2]) на другий беріг. Великий пструг, що сидів у холоді під каменем, мабуть притиснений, підкинувся в гору, поплив долів гуркальцями оббиваючи собі боки до каміння.

Йдемо лівим берегом Чечви, що вілася у скали та веться, як вуж серед лісів. Її береги наче ту й там закосичені великими жовтими квітками волівця кремяника, що на тлі смерік і ялиць здалека впадають у вічі. Приходимо над бездежанський потік, що впадає з лівого боку до Чечви вище лісничівки Мелецина, а його звір Бездежа тягнеться аж до Илемня.

Живиця розпарилася на спеці, наповняє запахом цілий звір. Злазимо в потік напитися води. Кілька великих синих слимаків, що мабуть упріли на сонці, спішуть, аж заслинилися у звір, у холод. Михайло каже, що буде погода, бо слимаки лізуть у ліс. Перескакуємо з каміня на камінь через гуркальці з одного боку на другий, шукаємо сіркового джерела. Найшли. Зпоміж верстви бутомічних лупаків, пісковиків, виплиає доволі велике сіркове джерело з гострим та сильним смаком сірки, гейби в Черчі. Мій побратим не хотів пити, казав, що вона воняє і пив з потока вище джерела. Я напився та ще й на дорогу взяв.

По відпочинку ми ледви продерлися густим темеєм[3]) на млаку, де волосаня[4]) аж путала нам ноги, що ми з трудом вийшли на стежку, що схилом веде до села. Ще кількадесять кроків із-за горба ми побачили Суходіл, що розкинений лежить на лівому березі Чечви й тягнеться схилом аж під верх Чорногору. Мені мимоволі пригадалась пісонька:

Ой гай через гай,
В гору та в долину
Жене вівчар вівці
Тай на полонину...

яку так по мистецьки звела зі школярикамибойчиками вчителька п. Г. на зразковій лекції співу підчас районової конференції в Суходолі. Збирала похвали не лише за методичне перепроваджения лекції, але й за навчання шк. дітвори багатьох пісень. Бойка-верховинця навчити щось нового співати поза його рідною коломийкою з особливим напівом, це справді штука.

Лишаємо Суходіл праворуч та йдемо долиною Чечви горі її бігові. Ліворуч, верх Стінка поросла мішаним лісом, долиною ялово-смерековий ліс на Грехоті й рівнищах майже без підліску, що замість нього самі мохи. Ялово-смерекове зборище тут абсолютним домінентом і не позволяє рости ніякій іншій рослині. Його верхів'я вистрілили високо до гори, до сонця, діляться його проміннями та аж блестять з радости. Нижчі галузки скривджені, не мають сонця, не тішаться ним, а їх вкрила та аж звисає з них

[1]) прість = глибоке місце в ріці.

[2]) гуркальці = місце в ріці, де вода розбивається, через мале каміння й гуркає.

[3]) темей = молодий густий смерічковий ліс.

[4]) волосаня = рід осоки, що росте на гірських млаках.

[5]) бородуха повисиста = порода обрієника, що росте в Карпатах у смереково-ялових лісах, часом звисає до півтора м. із галузя.

ін. ціну низку побажань під адресою уряду і
громадянства. З конкретних постулятів згадає-
мо тут ось-такі: тарифові ставки, звільнення на
10 літ від ґрунтового податку, кредити, огород-
ниче школа зі спеціяльною увагою на виняр-
ство, досвідна стація, закон про вина, кон-
такт з „Звйонзком Посідачів Садів“, тощо. Крім
того окремий невеличкий реферат про програ-
му Свята винозбору виголосив заліщицький ста
роста, підкреслюючи значіння цієї імпрези, як
засобу пропаганди великого економічного діла.

VI.

З повною безсторонністю треба ствердити
великі вегетаційні і лічничі вальори околиць,
які ми побачили підчас краєзнавчої прогульки
з нагоди пресової конференції. Непохитна віра
й оптимізм, що проміновали від людей, яких
нам довелось бачити в ролі цінних інформато-
рів, переливались на всіх учасників конференції.
Бо і справді — навіщо висилати тяжкий гріш
за границю, коли він міг би залишитись у краю
і збагачувати місцеве населення? Але все те, що
ми бачили, плюс те, що ми знаємо (хоч про це
інформатори не говорили) є лише сміливим, але
не в усьому щасливим започаткуванням діла.
ПіонІри цього діла (не теоретики, а практики-
плянтатори) виказують на мою думку одну ду-
же велику хибу: вони не доцінюють пропаган-
ди, яку повинен робити сам продукт на ринку,
в торговлі (маю на думці виноград і мельони).
Ці піонІри мають терпець витримати час веґе-
тування, але — в погоні за грошем — здебільша
не всилі дочекатись кінця дозрівання. Вони
вміють зберегти овоч від шкідників, але не див-
ляться на те, який вигляд матиме овоч у тор-
говлі. Вони вміють зривати, а не вміють паку-
вати. Та брак розуміння одної з найважніших
сьогодні господарських засад „лекше є випро-
дукувати ніж продати“, не зменшує ваги цілої
проблеми. Розвязка її, що перш за все лежить
у руках держави (шкільництво, досвідництво,
кредитова, податкова і заграннчно-торговель-
на політика, тощо), важна є не тільки для ве-
ликих земельних власників, які досі як проду-
центи грають першорядну ролю, але і для укра-
їнського малоземельного селянина. Ось чому
мусимо за дальшим ходом справи слідкувати і
бажати собі, щоби умовини продукції настільки
там змінились, щоби не тільки дідичі або засіб-
ні кольоністи були в ній зацікавлені, але теж
широкі маси населення, що покищо небагато
ще з того мають.

Окрема справа — це традиційне вже тепер
Свято винозбору. Можна жаліти, що політична
заподекуди його закраска затемнює властиве зав-
дання, що по суті є завданням господарським.

Відповідь, яку я отримав від авторитетної осо-
би на пресовій конференції на мій запит про
контакт з українським організованим громадян-
ством при влаштовуванні Свята, на жаль не мо-
глаб нікого з нас вдоволити. Чи не добре бу-
лоб застановитись над тим, які шляхи і засоби
ведуть скорише до мети, коли вона там, де нам
її показувано? Здається мені, що поміж міро-
датними особами бачив я людей доброї волі.

В. Несторович.

Новий уряд у Румунії.

БУКАРЕШТ, ПАТ. В суботу король Кароль прийняв прем. Татареску, який зголосив димісію цілого уряду. Одночасно король доручив прем. Татареску створити новий уряд. До нового уряду не ввійшов дотеперішній міністер закордонних справ Тітулеску і державний підсекретар у цьому міністерстві Бадулеску. Новим міністром закордонних справ став дотеперішній міністер скарбу Віктор Антонеску. Дійшло теж до зміни на становищі міністра внутрішніх справ, яким став Дмитро Юка.

Новий протест Злучених Держав проти бомбардування корабля.

ВАШИНГТОН, 31. 8. ПАТ. Державний секретар Гул вислав до мадридського уряду і тимчасового уряду в Бурґос протестаційні ноти проти бомбардування американського контрторпедовця „Кейн“. На цей корабель скинув літак без орієнтаційних знаків 6 бомб, які впали недалеко корабля, але не заподіяли ніякої шкоди. Літак тричі повторяв свою атаку, хоч на щоглі „Кейн“ повівав американський прапор.

—o—

Італія може виставити 8-міліонову армію.

АВЕЛІНО, 31. 8. ПАТ. Вчора на закінчення маневрів Мусоліні виголосив до війська і до народу велику промову кажучи, що всі збройні сили Італії по останній війні в Африці виявилися ще доцільнішими, ніж були раніше. Можемо в кілька годин і на основі звичайного приказу *змобілізувати 8 до 9 міліонів людей під зброєю*, які в 14-ім році фашистівської ери є виховані в дусі посвяти і геройзму. Італійський нарід повинен знати, що зберігаємо його внутрішній і зовнішній лад, а одночасно з ним і мир світа. По війні, (читай з Абісинією — прим. Ред.) яка закінчилася перемогою, невідомою дотепер в історії, по війні, яка була найсправедливішою з усіх, Італія здобула в серці Африки велитенські і багаті простори, які дозволять на десятки років італійцям працювати і виявити свої творчі здібности. З цих та інших оглядів справді відкидаємо недоречну гіпотезу вічного мира, чужу нашій вдачі і нашому темпераментові. Бажаємо жити з усіми і співпрацювати з іншими народами. Одначе по катастрофальнім заломанні розброєвої конференції, в обличчі переговорів зі зброєння, яких не вдасться спинити і в обличчі деяких політичних ускладнень, гаслом італійців повинні бути такі слова: треба бути сильним, щоб ставити чоло кожній евентуальности і глянути в очі кожному призначенню. Цьому найвищому категоричному наказові буде підпорядковане ціле життя народу. Промову Мусолінія прийняв нарід з ентузіязмом та окликами.

—o—

НА СЛІДАХ КНЯЖОГО ГОРОДИЦЦА.

(Плісесько в Золочівщині).

„Всю ніч з вечора бісові ворони грали під Плісеськом на болоні, були в дебрі Кисані й неслися до синього моря“ снилося — як оповідає автор „Слова про Ігорів похід“ — київському князеві Святославові III. Всеволодичеві (1176—1194). Під р. 1188 оповідає Київський Літопис про те, що в боротьбі волинського князя Романа Мстиславича з галицьким князем Володимиром Ярославичем і уграми в Плісеську схоронилися перед уграми й галичанами волинські війська. Врешті Галицько-волинський Літопис оповідає під 1231 р. про похід князя Данила Романовича разом з братом Васильком і князем Олександром белзьким на Плісеськ у часі боротьби за Галичину з уграми та їх прихильниками серед галицьких бояр.

Оці історичні вістки спонукали мене завідати Плісесько, що сьогодні є тільки частиною села Підгорець у золочівському повіті, майже в половині шляху Золочів—Броди. Прибуваю туди гарного погідного дня 18. серпня коло 10-ої години й застаю вже біля плісесько-підгорецького манастиря св. Спаса прогульку молоді Золочівщини та Брідщини з місцевим парохом о. Василем Пришляком. А треба з признанням віддати, що молодь Золочівщини та Брідщини, здебільша студенти, вже від кількох років завідує сліди княжого городища в Плісеську та користає з топографічних пояснень місцевого пароха, що залюбки уділює її знання, зачерпненого ним з новіших дослідів про Плісесько. І саме цього року після богослуження в манастирі опровадив о. Пришляк своїх гостей оглядати сліди княжого городища, старовинних могил, старої церкви-манастиря, побудованого — як подає манастирський літопис — княжною Ольгою Всеволодівною в 1180 р., врешті теперішній манастир, вибудований з початком XVIII ст. ігуменом Партенієм Ломиковським († 1729). У своїх поясненнях покликувався о. Пришляк на досліди проф. І. Шараневича, д-ра В. Щурата, Б. Януша й інших, яких доповнив цікавою реляцією про дебру Кисань, згадану в „Слові про Ігорів похід“; а саме є це дебра недалеко теперішнього манастиря й люди називають її „Селками“, але на катастральній карті зазначений ліс на узгірі попри цю дебру, як ліс над „Kysenkiem“.

Плісеським городищем і могилами цікавилися дослідники вже від початку минулого століття, його плян подав ще в 1847 р. Шасний Моравський („Bibljoteka Nauk. Zakladu im Ossolińskich“, з. XI, 1847), у 80-их рр. минулого століття вели там розкопки польські археольоги Шанявський і Т. Земенцький, у 1905–1 рр. д-р К. Гадачек. Займається Плісеськом і у своїй „Короткій археольоґії західно-українських земель“ д-р Я. Пастернак, який відмічує як першу літописну дату Плісеська рік 1118.

Але часописну замітку не пишемо для спеціялістів, що мають у своєму реєстрі плісеське городище; хочемо тільки з признанням відмітити зацікавлення підгорецького пароха о. Василя Пришляка минулим своєї парохії та золочівсько-брідської молоді історичною традицією

бородуха повисиста[6]), наче сива чуприна в ста-
рого бойка, що звисає на плечі, це знак, що де-
ревостій тут старий та швидко сокира зробить
тут свою роботу. А підлісок, ріжного роду зеле-
ні мохи, оксамитом вкрили Ґрехоту, щоби не за-
стидати ялово-смерекового зборища, що на та-
кім лихім ґрунті, так високо виросло.

Нараз лісову тишу перервала жовна[6]), що
переводила операцію на сухані[7]) та наче скоро-
стрілом лопотіла своїм дзюбком вбиваючи шкід-
ників, що посередньо стали спричинниками смер-
ти ялиці та косим оком заглядала здивована на
долину.

Ми вийшли з лісу на зруб. Сонце осліпило
нас. Хоч зруб належить до того лісу, що ми вже
його перейшли, то рістня на ньому інша. Підлі-
сок тут густий, кущі малин порозхилялися на
всі боки, ожини, що стеляться на всі боки наче
дроти, половуха[8]), черетниця звичайна і т. д. У-
весь цей підлісок вдерся у зруб на те, щоби зве-
сти боротьбу на життя і смерть із ялово-смере-
ковим зборищем і не допустити, заглушити йо-
го розвиток. Однак ця боротьба безвиглядна
для підліску й він її програє, коли ялово-смере-
кова спілка вистрілить верхівя в гору, він згине
з холоді без сонця та стане погноєм для майбут-
нього лісу. Такий вже закон в природі, що дуж-
чий нищить слабшого.

Виходимо зі зрубу, переходимо липівський
потік, що то в часі зливи забрав аж 28 містків
наробив дуже багато шкоди та водотопів[9]).

Ми завернули на південь горі Чечвою. Перед нами розвинувся прегарний краєвид. Праворуч Підсидорець і Неридова. Звір Чечви відділює їх від Микущина. Ліворуч Роскільці зі звором потока Менчівка, що відділює Верх Сигліс, який є вододільним хребтом між річищем Чечви й Лімниці. Приблизно на Мечищу впадає Менчівка до Чечви й обі творять між Підсиглосом та Верх сиглосом проломову долину та скеровуються на північний схід в напрямі Суходолу.

Перетинаємо звір і оленячим плайком підлазимо в напрямі полонини Скородна. Ось і лизавка[10]) для оленів, минаємо її та грехотою, що поросла черетницею йдемо до гори. Проміння заходячого за верх сонця освітили Мечище де бидгоська оселя має свій будинок.

Стомлені доходимо поволи до Скородни. Хоч вже вечоріє, то на полонині рух. Михайло говорить, що щось мусіло статися, коли такий рух. Нараз доходять до нас голоси:

З верха: Васси...? А щщ-оо??...

З полонини: Огггго!!

З верха: Ал-ле-е??..

З полонини: Біг-мим-е-е!!..

Вони вже порозумілися, а ми нічого не розуміємо.

(Докінчення буде).

---

[6]) жовна = довбач, дятель.

[7]) суханя = ялиця або смерека, що всохла.

[8]) половуха = мітлиця звичайна (трава)

[9]) водотопи = місце де вода підмила та урвала город, ниву і і т. п.

[10]) лизавка = коритце вкопане в землю набите сілю зі землею, що її лижуть олені.

Те, що молодь захопилася поясненнями о. пароха спонукало й автора цих рядків подати кілька заввваг загального характеру про наше минуле та плекання його традиції. Для вказання зразку, гідного наслідування, і українським душпастирам і українській молоді, присвячена ця замітка.

М. Андрусяк.

Сталін погрожує Норвегії за Троцького.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Большевицький посол в Осльо передав ноту свого уряду норвеському мінїстрові закордонних справ з протестом проти дальшого побуту Троцького в Норвегії.

✝ Евген Перфецький

ем. радник Тимчасового Виділу у Львові, професор Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка — чільний український артист-музика і зразковий громадянин, помер у неділю 30. серпня вечором у 54 році життя у Загальному Шпиталі у Львові. Похорони відбудуться в середу 2. вересня в год. 4. попол. з крипти вірменської церкви при вул. Вірменській на Личаківський цвинтар.

Покійний, який ще кілька днів тому був повний сил і бадьорости, перебував у власному домі в Яремчі і там захворів на сліпу кишку; місцевий лікар не пізнався спершу на недузі й лікував його на недугу шлунка; операція, переведена у Львові, куди перевезли недужого, була вже опізнена.

Ділимося цею сумною вісткою з Громадянством, при чому ширший некрольоґ присвятимо Покійному в найближчому числі.

І ПРО ЦЕ ВАРТО ЗНАТИ.

Українська чудо-дитина.

Читаємо часто в ґазетах про ґеніяльних дітей, що звертають на себе увагу звичайно в ділянці мистецтва, як музики, театру, фільми, танцю, малярства і т. д. Дуже часто вони справдішні феномени, що викликують тільки здивування. До них слід зачислити одну українську дитину, роджену 21. серпня 1922 р. в Словенії, що є унікатом щодо науки та знання.

Я мав нагоду бувати в домі її батька, Андрія Камінського, родом із Галичини, і все дивувало мене та моїх знайомих, як вона, Аспазія Нінон, говорить до батька латинською або клясичною грецькою мовою і то так легко і плавно (батько трохи осторожно) як українець по українськи. Не менше легко говорить вона й по українськи, словінськи, сербо-хорватськи і по німецьки; менше легко по французьки, знає по части англійську та італійську мову, а говорить і по російськи. Дивувало нас її широке знання зоольоґії, анатомії, ботаніки. А що сказав би котрий з наших професорів гуманістики, почувши, як вона читає Ілліяду, дивлячись лише на половину до книжки, як сипле з голови безконечну масу грецьких цитатів, як рецитує з памяти цілих 230 стихів Фокиліда, як дивиться в церковно-славянський текст псальмів і говорить їх по грецьки, а коло 20 грецьких лірик в знає бодай частинно на память. Воскресну утреню, акафист і велику частину евангелій знає на память. То все дивує нас, абсольвентів гімназії, бо коли маніфестуємо знання грецької мови, то звичайно цитуємо: „Менін аейде, теа..." і то по більшій части є все!

Але для неї ще не все. Вона має величезний основний науковий матеріял в голові і якби не була тільки 14-літньою дитиною, моглаб легко читати лекції з університетської катедри. Вона знає знаменито ґеоґрафію, а з історії різні партії передає наче з монографії. Знає всіх володарів европейських держав від Туреччини до Англії та Данії, вичисляючи династії всяких Абасідів, Фатімідів і т. р. Знає 129 провінцій, на які була розділена римська імперія за Константина Великого і ще навяже цілу вязанку тодішніх августів і цезарів; знає точний поділ різних країв, напр. назви 89 французьких департаментів зі всіми містами, всі стейти північної Америки, Бразилії і т. д. Вичисляє всі міста на якім Борнео чи Суматрі. Спитаєте про допли떼 Дунаю, вона каже: Знаю їх 320 і починає вичисляти. Знає цілу безконечність рік, міст, островів, заливів всіх континентів. Величезну масу міст і рік називає по латинськи. А вже диво бере слухати назви всіх племен (більше сотні) в самій Галії, Ґерманії, Ренії чи Панонії, або цілі десятки кольоній, які позасновували Діядохи. Аспазія оповідає грецьку історію по грецьки, римську по латині, німецьку по німецьки, українську по українськи, сербську по сербськи.

Переглядаючи білгородський денник „Політику", ми прочитали, що якийсь там професор написав, як св. Методій пішов до манастиря Олімпу в Малій Азії. Хтось здивувався: „Олімп в Малій Азії?!" Тоді хтось з присутніх стверджує з енциклопедії Маєра 3 Олімпи. А мала Нінон каже поважно, без енциклопедії та з голови: „Олімпів є 8: в Тесалії, на Евбеї, на Скирос, на Мітілені, на Кипрі, коло Мілету, біля Бруси і в Ґалятії, де Манліюс Вульсон 189 р. побив трокмів і толетобоних. За християнських часів Олімп змінили на Еліяс, гора св. Ілії на Мітілені".

Все те було товчком, що спонукав мене написати про 14-літню Аспазію Нінон Камінську цих кілька правдивих рядків, в часах, коли пишуть про все. Ударив хтось ногою в мяч, пишуть і світ інтересується. Чомуж би світ не мав знати й про цю феноменально здібну людину?

Мушу притім підкреслити великий педагогічний хист батька малої Нінон. Бо хоч вона має незвичайну память і є напричуд здібною дитиною, то всетаки сама від себе, без умілого проводу ніяк не змоглаб осягнути цього феноменального знання і стати правдивим чудом, тимбільше, що школа їй такого знання не далаб, а вона взагалі ні одної днини не була в школі. Та вона не тільки в науці цікава, вона запряже і розпряже коні, сама поганяє і в поле їде на сінокоси тай взагалі до всякого діла цікава дитина. Це надзвичайно кріпка, здорова голова, без нервних, еквальтованих, істеричних підкладів.

Слов. Бістріца, в серпні 1936.

Іван Будз.

За рівновагу сил на Тихому Океані.

БОЕМАЙТ, (Каліфорнія), 31. 8. ПАТ. Тут закінчилася нарада у справі взаємин на Тихому Океані. Делеґати Франції, Англії, ССР та Японії одноголосно ствердили, що одною з найважніших справ на Далекому Сході це справа збірної безпеки і зміни рівноваги сил на Тихому Океані.

Війна в полудневому Китаю.

ШАНГАЙ, ПАТ. Китайська преса повідомляє, що війська провінції Кванґсі заняли порт Пак-гой у провінції Квантунґ. Марш. Чанґ-Кай-Шек звернувся до військових командантів провінції Кванґсі за триденним перемирям. Одначе бої йдуть далі. У провінції Кванґсі створено автономний уряд у складі 17 осіб.

Нові московські зброєння.

Англійська преса широко коментує нові зброєння в Совітах. При зниженні віку рекрутів (з 21 літ на 19), число покликаних до військової служби побільшиться майже на один мільйон. Дотепер реґулярна армія Совітів начисляла поверх двох мільйонів, крім 11 мільйонів резерви та тринацять мільйонів членів „осоавіяхіму", напів-військової орґанізації, що має під своєю рукою 1.500 летунських шкіл, 72 старшинських шкіл і 2.500 інструкторських центрів для кінноти. Побільшують також залоги головніших міст, напр. в Ленінграді прибуде чотири нові полки. Коло Москви будують нові аеродроми, в прикордонних місцевостях західного пограниччя ставлять військові бараки для поміщення збільшеного числа війська. Дуже значно піднесено також продукцію військових літаків. З того всього видно, що Москва приготовляється горячково не так до оборони, як до наступу.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Стратеґічне получення між Совітами і Чехословаччиною.

„Дейлі Телеграф" з 24. серпня переповідає за „Фелькішер Беобахтер" (23. серпня) звідомлення про будову стратеґічних доріг між Совітами і Чехословаччиною. „Ф. Б." твердить, що всупереч запереченням офіціяльних румунських чинників ті дороги всетаки будують. Населення Чехословаччини занепокоєне, бо перед ним виринає страшне марево майбутньої війни, якої побоєвищем готова стати Чехословаччина.

„Якщо ця вістка справдиться, — пише „Дейлі Телеграф", — то на випадок війни стратеґічне положення Мадярщини буде мати для Німеччини незвичайно велике значіння. Вузький язичок чехословацької території що є одинокою злукою з Румунією, межує на півночі з Польщею а на полудні з Мадярщиною і на випадок союзу між Німеччиною, Польщею та Мадярщиною, вдержання комунікаційної лінії на тій території буде дуже тяжкою справою".

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Мадридом правлять московські большевики

На підставі інформацій від еспанських втікачів, подає англійська преса цікаві відомости про положення в Мадриді. Еспанською столицею править двох висланників Москви, один зветься Броський (?) що приїхав недавно з Москви, а другий це німецький жид Фішель Найман, що перше був головою німецької комуністичної партії. Номінальний еспанський уряд не має ніякої влади. Він є під охороною червоної міліції.

Еспанські комуністи стоять в дуже близькому звязку з Москвою, одержуючи відтіля не тільки поради й гроші, але й провідників.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

—o—

ПО ВАКАЦІЯХ.

[illegible]ацій і відпусток закінчився. Всі вертаємось із [illegible] до звичайних клопотів буденщини. Самі якось обмежимо свої потреби, але мусимо поважно застановитись, як покрити видатки, звязані з поворотом наших дітей до шкіл. Оплата за науку, книжки, зошити, поміч — це все разом робить поважну суму, а не все відомо, звідки її взяти. Можна виграти на Льотерії...

Це правда, але на жаль багатьох з нас не думало в часі вакацій засобитись у льос і необережно стратило цю шансу визбутись клопотів.

На щастя не все ще страчене. Ще можна купити льос до четвертої кляси трицятьшестої Державної Льотерії і пробувати щастя. Щоправда треба буде оплатити ціну льосу також за попередні три кляси, але зате вже в найближчому часі матимемо вислід. Цей найближчий час представляється дуже принадливо бо головна виграна є мільон золотих, а побіч неї є три виграні по сто тисяч, чотири по сімдесять пять, девять по пятьдесять тисяч і т. д. — разом понад шістьдесять один тисяч виграних на суму девятьнацять мільйонів триста вісімнацять тисяч чотириста золотих. Це все буде розігране між девятим і двацятьосьмим вересня ц. р.

Розуміється ті, що не переривали гри в попередніх клясах, оплатять тільки ціну льосу одної, а саме четвертої кляси.

Однак памятайте, що з купном льосу треба спішитись, бо тягнення вже близько.

—o—

Пропаґандивна акція за збільшеною консумцією набілу.

Вчора відбулася у Хліборобській Палаті пресова конференція, на яку пропаґандивний комітет „Польської Ліґи Молока" запросив представників усіх львівських редакцій. В днях від 5—15 вересня ц. р. відбудеться в рамках Східних Торгів" тиждень молока", щоб звернути увагу населення на недостаточну консумцію молока і випливаючі з того шкоди для здоровля людини.

2.000 утікачів з Ірунy до Франції.

АНДЕ, 31. 8. ПАТ. Авас повідомляє про трагічні сцени евакуації жінок і дітей з Іруну. Вчора літаки повстанців розкидали летючки з відозвою, що в понеділок літаки знищать Ірун. В год. 0.30 зійшлося на ратушевій площі в Іруні 2.000 утікачів, які з нетерпеливістю ждали на самоходи, що кружляли туди і назад між містом і французьким кордоном. Згідно з розпорядком в год. 3.30 мали залишитися в Іруні лише мужчини готові до всякої посвяти. По відчитанні відозви повстанців місцевий комісар війни заявив, що по вулицях Іруну не буде ходити ні один повстанець, доки в місті є бодай один оборонець.

В год. 3-ій понад 2.000 осіб перейшло французький кордон. Ірун у темноті. Вантажні авта їздять з погашеним світлом.

ФРАНЦІЯ ДОСТАВЛЯЄ ГАРМАТИ ЕСПАНСЬКИМ КОМУНІСТАМ.

БЕРЛІН, П.А.Т. Наочний свідок зізнав, що в пятницю перевезли з Анде міжнароднім мостом вантажний самохід з двома протилетунськими гарматами і муніцією для урядових військ. Одночасно з Франції з місцевости Беговії переїхало кілька вантажних самоходів з воєнним матеріялом для урядових військ під Іруном.

ПОВСТАНЦІ ЗБОМБАРДУВАЛИ МІНІСТЕРСТВО ВІЙНИ У МАДРИДІ І ВАЛЄНСІЮ.

АНДЕ, 31. 8. ПАТ. Радіостація в Ля Коруна повідомляє, що літак повстанців збомбардував учора будинок міністерства війни у Мадриді. Бомбардування спричинило великі шкоди в самому будинку на суміжнім сквері Сібелес. Летуни повстанців бомбардували теж Валенсію.

ВАЛЛЯДОЛІД, 31. 8. ПАТ. Головна кватира повідомляє, що національні війська здобули м. Еспіна і відбили протинаступ урядових військ. Повстанці здобули 5 вантажних самоходів з муніцією. В околиці Сараґосса урядові війська відступили до Атієльца. Коло Іруну повстанці зайняли верхи гір, які панують над залізничим вузлом Лясарте.

АРЕШТУВАННЯ ГЕНЕРАЛА.

МАДРИД, П.А.Т. У Мадриді арештували ґен. Фінателі де Араґона.

НІМЕЦЬКА АМБАСАДА ПОКИНУЛА МАДРИД.

БЕРЛІН, 31. 8. ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро завідомляє: Членів німецької кольонії у Мадриді, яких безпека була поважно загрожена наслідком розвитку подій у Мадриді, евакуовано до рідного краю за останні тижні. Перенесли теж німецьку амбасаду в Мадриді та заінсталювали аж до нового розпорядку у портовому місті Аліканте. Розпорядок цей виявився необхідним, бо мадридський уряд, не зважаючи на кількакратні настоювання, відмовився запевнити німецькому шарже д' афер дати належну охорону в Мадриді.

ҐЕН. РИДЗ-СМІҐЛИ У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 31. 8. ПАТ. Вчора приїхав до Парижа ґен. Ридз-Сміґли. На двірці ждали вже ґен. Ґамелен, міністер національної оборони Даладіє, вищі урядовці, польський амбасадор Лукасевич з членами амбасади і делеґації польських еміґрантів. Пополудні ґен. Ридз-Сміґли склав візиту ґен. Ґамеленові і відбув з ним одногодинну розмову. Опісля ґен. Ґамелен ревізитував його. З черги в польській амбасаді Ридз-Сміґли приймав делеґації польських еміґрантів з чолобитнею.

Нині в год. 9. рано ґен. Ридз-Сміґли склав вінок на могилі невідомого вояка, опісля склав візиту прем. Блюмові, з яким розмовляв 20 хвилин. Опісля поїхав до міністерства закордонних справ з візитою до мін. Дельбоса, а далі зі своїм почотом відїхав до міністерства війни і склав візиту мін. Даладіє, який гостив його сніданням. По сніданні виїхав з ґен. Ґамеленом до Раймс, де візьме участь у перегляді французьких леґунів.

ВОРОШИЛОВ УБИТИЙ?

До Букарешту надійшли вістки, що *в Москві один з прихильників троцькістів застрілив марш. Ворошилова.* Покищо нема ні потвердження ні заперечення цих вісток.

СТРАХІТТЯ ЧЕРВОНОГО ТЕРОРУ В МАДРИДІ

ЛЬОНДОН, 31. 8. ПАТ. „Таймс" подає такі вістки свого кореспондента з Валенсії про червоний терор у Мадриді. Кожного ранку в ріці Манзанарес видно пливучі тіла постріляних. Тіла деяких розстріляних викидають з вантажних самоходів ще за дня на вулиці міста. Управи шпиталів на передмістях Мадриду звернулися з протестом до уряду, бо недужі по шпиталях не можуть спати з приводу страшних криків жертв, яких перевозять уночі на розстріл.

„Дейлі Телеґраф" повідомляє, що правдивим володарем Маляґи є один фризієр, який урядує в будинку ґубернатора і від 8-ої год. рано до пізного вечора підписує листу призначених на смерть.

Новинки.

— **Ґінекольоґ Д-р О. Лаврівський,** Львів, ул. Льва Сапіги 6, тел. 244-56, вернувся.

— **З сьогоднішнім числом розсилаємо передплатникам „Діла" 17-те число „Назустріч".**

— **Затверджені владою КУРСИ КОСМЕТИЧНІ** Стефанії Гаврисевич під проводом Д-ра Е. Дурдеяла та інж. хемії, Львів, Коперника 42А, тел. 272-18. Вписи розпочалися. Проспекти безплатно. Додаткові Курси лічничого масажу тіла і руханки. 2445 14-15

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5 (побіч кіна „Апольо") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 45-100

— **Українські школярі** пишуть тільки українськими ручками марки „Т-У-Р" — виробляє інж. І. Кінасевич, Львів, Личаківська 98. 2488 11-15

— **Повідомляємо Шановних Громадян** тамтешньої дільниці, що в перших днях вересня ц. р. відкриваю торговлю мішаних товарів і трафіку при вул. Ходкевича ч. 9. Я. С. Шитинський. 3-3

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 254-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Вписи у Вищому Музичному Інституті ім. М. Лисенка у Львові на Личакові, вул. Крупярська 15.** (домівка Рідної Школи) відбуваються щоденно від 31. VIII. від год. 16—18. Кляса фортепіяну, скрипки, ритмічного курсу методою Ж. Далькрозе'а.

— **44 мільони зол. довгів має місто Львів.** Сама нормальна обслуга цих довгів висловлюється цифрою 3,703.500 зол.

— **Волинські Торги** відбудуться в Рівному в днях 13—27 вересня ц. р. Хто купить карту туристичної ліґи (в Орбісі або безпосередньо в бюрі Торгів), має право до 75 прц. залізничої знижки в поворотній дорозі та до одноразового вступу на терен торгів.

— **Сніг у літі.** У Віцині пов. Золочів упав 28. серпня ц. р. сніг, що після кільканацятьох мінут стопився. За скоро заглядає до нас зима.

— **Реорганізація державних фахових шкіл.** Як повідомляє аґенція „Всхуд", з початком нового шкільного року підлягають реорганізації на основі нового шкільного уладу такі школи і виділи: Електромеханічний виділ держ. технічної школи у Львові переміняється в держ. електричну ґімназію; держ. школа деревного промислу в Яворові стає держ. столярською школою; держ. ремісничя школа в Камінці Стр. стає держ. механічною школою й держ. столярською школою; держ. школа деревного промислу в Руднику н. Сяном стає держ. столярською школою; держ. школа машинового столярства в Тернополі стає держ. механічною ґімназією; виділ білля й торговлі держ. проф. жіночої школи у Львові переміняється на держ. жіночу кравецько-білизнярську та на держ. жіночу купецьку ґімназію; держ. коедукаційні курси абітурієнтів у Львові стають держ. коед. школою купецького вишколу та держ. коед. школою адмін.-торговельного вишколу; крім того відчиняють держ. мужеську школу купецького вишколу І-го степеня у Львові й держ. школу вишколу в родинному господарстві ІІ-го степеня у Львові.

— **Відкопали „Галицьку браму" у Львові.** Після недавного відкриття останків бастіону, відкритого при будові каналу на Марійській площі відкрито при земних роботах на перехресті вул. Галицької з вул. Собеського у глибині півтора метра знову останки старинного Львова. Є це грубі мури, що були колись фундаментом т. зв. Галицької брами та башти, про яку згадують хроніки з 1380 р. Башту і т. зв. вищий мур, що йшов вздовж теперішньої вулиці Собеського, побудовано мабуть за часів Казимира Великого або ще раніш. Галицька брама знана в історії Львова і була закінчена грубою ґотицькою баштою. Відкопані тепер останки муру грубі на три метри і складаються з тесаного каменя.

— **Як ошукують на хлібі?** Промисловий виділ міської управи у Львові перевів контролю по пекарнях, чи печиво має свою вагу. Ствердили, що в пекарні „Зеф" Войталевіча й в пекарні К. Нелькена бохонець 1 кг. важив 15 дкг. менше. В цих пекарнях забрали 200 бохонців. Менші скількості бохонців сконфіскували в пекарнях І. Цімермана, С. Вальдмана, І. Боруха і І. Шпроцера, що теж випікають хліб нижче приписаної ваги.

— **Віче адвокатських аплікантів** відбулося 30 серпня у Львові, щоб обговорити становище аплікантів супроти нового проекту адвокатського статуту. Апліканти рішили запротестувати проти проекту головної ради адвокатів, що передбачує значні обмеження в адвокатурі.

— **Влом у Тернополі.** До бюра суспільної обезпечальні в Тернополі добулися в ночі вломники. Не маючи видко потрібних знарядів, огнетривалої каси не змогли розбити, хоча вивертіли в ній один отвір. Зате перешукали шуфляди урядовців і вкрали коло 100 зол. В касі находилася готівка в сумі 2.000 зол.

— **Краєва хроніка.** З цілого краю відлетіли ластівки та інші мандрівні птиці. — В Борславі згинув 7-літній Збіґнев Буйкевич, рятуючи „орла", що зачепив об електричний дріт. 17-літнього Йосифа Новацького, що пробував його ратувати, сильно поразило. — В Калуші пов. Станиславів арештовано Дмитра Сабана за поширювання фальшивих вісток про напад комуністів на кооперативу і церкву. — В Городку Яґайл. хтось убив 23-літнього Ілька Колодія, правдоподібно через дівчину. — Владислав Лазарук з Переходів під Чортковом, знаючи довідатись, де Микола Драків у Вереновій сховав гроші в сумі 570 зол., які дістав за продане поле, підпалив йому будинки і підчас замішання хотів украсти його гроші. Штука не вдалась і Лазарука арештовано. — У Станиславові при вул. Бельведерській згинув 15-літній Микола Івашко, що виліз на дах при вул. Бельведерській і доторкнувся руками електричного дроту. — У Присліпі пов. Надвірна гаєвий державних лісів Станислав Жмуда, посварившись з господарем Іваном Жупанським ранив його тяжко стрілом у груди. Тоді інші люди кинулися на гаєвого з ножами та колами і змасакрували його до безтями. Обох тяжко ранених відставлено до шпиталю.

— **Нещаслива пригода на мечу.** Підчас змагань копаного мяча між дружиною „Нордія" з Жовкві з львівським „Орлом Білим" 20-літнього воротаря жовківської дружини, Борера, так копнув один львівський грач в околицю нирок і селезінки, що той впав без памяти. Опатрив його аж лікар і звелів відставити до львівського шпиталю.

— **Природний приріст населення в Польщі маліє.** За обчисленням головного статистичного уряду природний приріст населення в Польщі представляється в останніх десятьох ро-

так: в 1925 р. прибуло кругло 544 тисяч осіб, в 1926 р. 456 тисяч, дальший щорічний приріст 433 тис., 486 тис., 475 тис., 434 тис., 470 тис., 448 тис., 402 тис., 401 тис. і 403 тисяч. Для поодиноких років по черзі це дає: 18.5, 15.3, 14.3, 15.9, 15.3, 17.0, 14.7, 13.8, 12.3, 12.1 і 12.1 про мілле. З того виходить, що зменшення природного приросту в 1935 р. в порівнанні з 1925 р. доходить до 26 прц., хоча одночасно зазначився значний спадок смертности.

З кіна.

Кіно „Паляс“: „Залога“.

Французька фільма на підставі повісти відомого фр. письменника Жозефа Кесселя під таким самим заголовком. Молодий летун підчас війни стає другом старшого летуна, якого всі в ескадрі не люблять. Перед відїздом на війну, він закохується у молодій жінці, що його теж покохала. Він пересвідчений, що вона — дівчина. Щойно пізніше підчас воєнних подій, коли їде на короткий час на відпустку з листом до жінки свого приятеля переконується, що це та сама — його вибрана. Бачимо могутню картину, що змальовує конфлікт між почуванням дружби і коханням. Фільма має дуже добру інтригу, сильно драматичні моменти та дуже добрих артистів: Анабелю, Мюрата, Вамеля.

Кіно „Аполльо“: „Дінкі“.

Молода вдовиця віддала свого синка до кадетської школи. Вона любить його безмежно і хотіла би запевнити йому якнайкращу будучність. Працюючи в одному банку, паде вона жертвою своїх спільників, які кажуть підписувати їй фальшиві векслі. Її засуджують, хоч невинну, на два роки вязниці. Вона старається затаїти перед сином цей факт, щоб він не мав поганого впливу на його душу. Та коли малий довідується про це, він поводиться як дорослий мужчина. Прегарний тип малого, енергійного, розумного хлопця створив відомий партнер Волеса Бірі — Джекі Кутен. Ролю його мами грає Мері Астор.

Дивогляди.

ПАШПОРТ НА... 3 М.

Власником такого дивного пашпорту є пан Кіттер. Коли недавно зявився він у англійськім поліційнім пашпортовім бюрі, на нього видивились гей на чудака. Довжина пашпорту 2 м. і 60 цм. На пашпорті є вже 11 віз до Америки і 96 до Англії. На кожну нову візу мусять доклеювати новий листок.

Кіттер дуже багато їздить за своїми інтересами і думає, що до кінця року осягне його пашпорт довжину 3-ох метрів.

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — ДРУГИЙ СОКІЛ 5:0 (3:0).

Тим разом перемогла знову Україна у високім відношенню. На цих змаганнях потвердилася стара, як світ правда, що найкращою обороною є напад. Бо коли б не напад, вислід міг би бути куди гірший. Зачнім від найгіршої частини України — помочі. Вона не істнувала. Неприсутність Гошовського відбилася фатально на цілій лінії. Сиротюк на середині мав добру волю й охоту, але на охоті кінчилось. Притім ніколи не знав, що зробити з руками і... кожний його старт до мяча кінчився вільним. З бічних помічників кращий Скоцень I, незвичайно працьовитий і відважний. В обороні ліпший Олійник. Воробець переходить очевидний спадок форми. (Куди дівся Вішка?) Всетаки своєю рутиною і знаменитою тактикою давав собі раду з незарадним нападом Сокола. Гуцул боронив не тільки зі щастям, але й з посвятою. В кожнім разі він причинився до того, що Сокіл не добув жадних воріт. Найкращою лінією був, як це вже замітили ми на початку, напад. Годі когось окремо хвалити, хіба можна зганити дещо Краєвського, що забагато грав для трибуни і для... себе. Одна його прецизна центра закінчилася добуттям воріт. Зате Магоцький на правім крилі продирався раз-у-раз під ворота противника і створював небезпечні ситуації. Троє воріт добули з його подань.

Хід гри: Вже в першій хвилині добуває Петрів перші ворота. Сокіл не зражується і раз-у-раз натискає. Напад підїздить під самі ворота, але тут не вміє собі дати ради з мячем. В 15 хв. небезпечна ситуація під воротами Сокола. Воротар ловить стріл Петрова й ладиться до викопу. В тім менті оборонець зовсім непотрібно придержує Петрова. Суддя наказує карного. Воробець стріляє певно в ріг. 2:0! Це депримує дещо дружину Сокола. Колиж у 42 хв. Україна добуває треті ворота зі стрілу Петрова, перемога України не підлягає найменшим сумнівам.

По зміні добуває ще Україна ворота з прегарних стрілів Скоценя II у 6 хв. і 39-ій. Сокіл намагається добути почесні ворота, але Гуцул боронить притомно і з великою бравурою. Суддював взірцево п. В. Кухар. Глядачів приблизно 2.000.

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ЛІГИ.

(Телефонограма від власного кореспондента).

В неділю, 30. серпня відбулися другі змагання першої рунди з таким вислідом:

УЖГОРОД. С. К. Русь — С. К. Наход 2:2 (1:1).
ПРАГА. Славія — Вікторія Жіжков 4:3 (2.1).
БРАТИСЛАВА. С. К. Братислава — Спарта 1:3.
КЛАДНО. С. К. Кладно — С. К. Простейов 5.1 (3.0).
БРНО. С.К. Жіденіце — Мор. Славія 1:0 (1:0).
ПІЛЬЗНО. С. К. Пільзно — Вікторія Пільзно 1:0 (1:0).

Після цих змагань стан табелі такий:

1. Спарта	2	2	0	0	4	9:1
2. Жіденіце	2	2	0	0	4	3:0
3 Наход	2	1	1	0	3	6:3
4 Кладно	2	1	0	1	2	6:3
5. Славія	2	1	0	1	2	5:5
6 Пільзно	2	1	0	1	2	1:2
7 Братислава	2	1	0	1	2	3:4
8. Простейов	2	1	0	1	2	3:6
9. Вікторія Жіжков	2	0	1	1	1	4:5
10. Вікторія Пільзно	2	0	1	1	1	1:2
11. С. К. Русь	2	0	1	1	1	2:8
12. Мор. Славія	2	0	0	2	0	1:5

Перша колюмна означає кількість гор, друга кількість виграних, третя нерішених, четверта програних, пята добрих пунктів і шеста відношення воріт.

Після цих змагань можна вже зясувати собі в приближенні дальший хід гор. С. К. Русь мала знову небезпечного і сильного противника, який переміг був давніше чолові чеські дружини. Тому нерішений вислід, хоч і на власному грищі, можна уважати за добрий. Надіємось, що С. К. Русь, набираючи з кожним дальшим змаганням змагової рутини, осягатиме щораз кращі успіхи.

МИСТЕЦТВА УСС.

Чорноморці — Буйтур 3:2 (1:2).

Чорноморці виграли другі з черги змагання і ведуть у мистецькій табелі маючи 4 точки та прегарне відношення воріт 16:3. Відмолоджена дружина списується зовсім добре, тільки слід скріпити поміч. Суддював добре п. Повзанюк.

Тризуб — Буревій 3:2.

Змагання не скінчилися, бо господарі не мали... запасового мяча. Чи не краще замість творити слабенькі клюбики, що не можуть здобутися навіть на два мячі, злучити Богданівку і Левандівку та створити один сильний клюб так як колись?

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Січ (Добряни) — Буй Тур 3:2.
Лисоня (Бережани) — Поділля 3:3 (1:3).

ЗОРЯ — ЛУГ 3:3 (2:1).

Товариські змагання, розіграні минулої неділі між цими двома українськими дружинами на грищі Лугу, закінчилися нерішеним вислідом. Переважала дружина Зорі, в якій вирізнилися Микитин і Крушельницький в нападі і Зелінський на обороні. Ворота стріляли для Зорі: Сія, Крушельницький і Юськевич. Луг добув всі ворота з карного (!). Суддя м-р Жовнір.

На маргінесі цих змагань слід зазначити, що обовязком „Лугу“ як господаря змагань, було завчасу подбати про фахового суддю, а коли це було неможливе, тоді суддя п. м-р Жовнір повинен був надолужити свої браки в суддюванні обективністю та справедливістю. Та п. м-р Жовнір навпаки, керуючись своїм клюбовим егоїзмом, подиктував аж три незавинені карні, щоби добути для свого клюбу як не перемогу, то бодай вирівнання. Цим спровадив на грищі замішання і слушне негодування дружини Зорі. На будуче п. м-р Жовнір повинен забути про те, що він є провідником спорт. секції „Лугу“ в часі суддювання змагань, а проводити змагання совісно і обективно.

СТЕП — ҐВЯЗДА-ШТЕРН 1:1 (1:1).

Відплатні змагання цих дружин покінчилися нерішеним вислідом. До цих змагань виступив Степ у слабшому складі, випробовуючи нових змагунів. Гру починає Степ і переводить грізні випади. Один кінчиться добуттям воріт зі стрілу Лейбюка. Зазначується велика перевага Степу, однак напад, особливо права сторона (Паньчишин, Бабала) не використовує „мурованих“ позицій. Під кінець першої частини вдається Ґвязді вирівнати зі стрілу Гляса. В другій частині дальше переважає Степ, а противник обмежується тільки до випадів. Під кінець гра загострюється, на що суддя не звернув уваги. Обі дружини мали ще нагоду підвищити вислід, та незарадність поодиноких змагунів не дозволила на це і вислід залишився без зміни. Найкращі в Степі: Гдуля, Ощудляк і Лейбюк. Суддював слабо п. Квасн. Глядачів 200.

САМСОН — ЛУГ II. 2:0 (0:0).

Товариські змагання

САМБІР. СЯН — ДНІСТЕР 3:0 (1:0).

Дністер виступив перший раз у цьогорічнім сезоні. Сян грав добре і виграв зовсім заслужено. Ворота добули Суський, Партика і Малчук. Найліпший у Дністрі Глухий. Суддював п. Єндзьоровський.

КРАЄВІ ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

Здавалось би, що велике наводнення нашого краю сприяє розвоєві плавацького спорту. Тимчасом так воно не є, чого найкращим доказом були останні краєві плавацькі змагання, що відбулися в суботу й неділю 25. і 26. ц. м. на ставі „Світезь“ у Львові. З краю прибув лише один змагун з коломийського Сокола! Поза ним стартувало ще кілька змагунів, що ставали майже до кожної конкуренції! Жіноцтво теж заспало; його честь ратували лише три змагунки!

Коли такий найбільш здоровий спорт, як плавання, має так мало визнавців у цілому краю — тоді з нашим плавацтвом є дуже зле. Такому станові треба якнайшвидше зарадити, щоб опісля не було запізно!

Висліди змагань:

100 м. довільний: 1) Славецький (КЛК) 1:28,6 с., 2) Шухевич (Черник) 1:32.0 с., 3) Пелющак (КЛК) 1:34,2 с., единий представник краю Стахів Р. (Сокіл-Коломия) заняв 6-е місце.

200 м. клясичний: 1) Сліпко (Черник) 3:58,0 с. 2) Карпяк (КЛК) 4:03,4 с., 3) Журавський (КЛК).

400 м. довільний: 1) Славецький (КЛК) 7:25,3 с. (український рекорд), 2) Шухевич (Ч.) 8:06,3 с., 3) Рибачек, 4) Пелющак, 5) Сліпко, 6) Цьонка.

5 × 50 м.: 1) Черник (у складі: Сліпко, Гвоздецький II, Гаврилюк, Кузьмович, Шухевич) 3:29,3 с., 2) КЛК 4:06,6 с. Двох перших у цих гінцях мало гірший час як переможець у 100 м.! Погано це свідчить про наших кравлістів!

4 × 200 м.: 1) КЛК. (Цьонка, Рибачек, Сенчина, Славецький (КЛК) 1:51,0 с.

100 м. клясичний: 1) Сліпко (Черник) 1:46 с. 2) Карпяк (КЛК) 1:53,3 с.

800 м. довільний: 1) Славецький (КЛК) 15:49,6 с. (новий рекорд), 2) Шухевич (Ч.) 16:57,7, 3) Рибачек (КЛК). Осяг Славецького 2 мін. кращий від осягу гінців 4 × 200 м.!

Гінці 3 × 100 м. змінний: 1) КЛК I, 5:21,2, 2) КЛК II.

Жінки перепливали 100 м. довільно, де перемогла Славецька (КЛК) 2:22 (новий рекорд!), 2) Коберська (Плай) і гінці 3 × 50 м. комбіновані гінці 4:30 с.

Крім того відбулися змагання у водному мячі: КЛК — Черник 3:3.

У загальному точкуванні переміг КЛК осягаючи 14 точок і нагороду Центробанку, 2) Черник 18 точок.

ЗМАГАННЯ БАЛЬОНІВ ЗА НАГОРОДУ ГОРДОН-БЕНЕТА.

В неділю 30. ц. м. почалися міжнародні змагання бальонів за нагороду Гордон-Бенета. На мокотівськім майдані зібралось кільканадцять тисяч глядачів, представники уряду та спортових організацій. Стартує 10 бальонів. Вітер поніс бальони в напрямі Москви.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Вівторок, 1. IX. год. 8. веч. „Пані пресесова.

Середа, 2. IX. год. 8. веч. „Пані пресесова".

Четвер, 3. IX. год. 8. веч. „Пані пресесова".

Театр Ріжнородностей:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Дівки" з Джекі Купером і Мері Астор.

АТЛЯНТИК: „Рітмайстер фон Верфен".

ВАНДА: „Під гарячим небом Аргентини", „Наші хлопці моряки".

ГРАЖИНА: „Сон літньої ночі" Шекспіра з музикою Мендельзона.

КАСІРО: „Робін Гут із Ельдорадо"

КОПЕРНИК: „Маю 19 літ", „Гой, що знає", „Містер і пані Шерльок Гольмс.

МАРУСЕНЬКА: „Серця зі сталі".

МЕТРО: „Князь Аркадії" найвеселься австрійська комедія.

МІРАЖ: „Бури над світом", Пат і Пахон як „Бездомні".

МУЗА: „Касіно де Парі" в Аль Джонсоном, „Кідпапери".

ПАКС: „Анна Кареніна" з Гретою Ґарбо.

ПАЛЯС: „Залога".

ПАН: „Жінка без маски", „Ввесь Париж співає".

РАЙ: Амфітріон.

СВІТ: „Тайна малої Шерлі".

СТИЛЕВЕ: „Доктор Ікс", ревія „Під водос".

ТОН: „На згарищах щастя".

УТІХА: „Тайна д-ра Чандлера", ревія „Жінки на відпустці".

ХИМЕРА: „Малий король".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Венеція.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 1. вересня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Концерт для дітей, 17.20 Фортепіян і баритон, 22.10 Камер. концерт. **Братислава** (298,8) 18.10 Пісні, **Кошиці** (259,1) 18.00 Форт. ресітаЛь Задора, у програмі: 1) Заремба „Широкий Дніпро", 2) Лисенко „Українська рапсодія", Чайковський: „Осінь", Гречанінов: „Осіння пісня", **Прага** II (249,2) 1650 Симф. етюди, 18.15 Дутий квінтет. **Париж** (1648) 13.00 Симф. музика, 20.00 Спів, віольонч., 20.45 Трансм. з Ком. Опери, **Білгород** (437,3) 18.00, 19.30 Нар. пісні. **Берлін** (356,7) 10.30 Популярна музика, 16.00 Веселе муз. вок. попоудне, 19.00 Пісні й танки. **Кеніґсвустергавзен** (1571) 16.00 Музика, 20.10 Музика до танку. **Мінхен** (405,4) 16.50 Солісти, 19.00 Камер. концерт. **Будапешт** (549,5) 12.05 Форт. ресітаЛь, 18.55 Спів, 20.00 Сальон. музика, 21.35 Циг. музика. **Міляно** (368,6) 11.30 Популярна музика, 20.45 „Травіята" оп. Вердія. **Рим** (420,8) 19.20 Легка музика, 21.15 Орх. концерт.

Середа, 2. вересня 1936.

Відень (506,8) 17.30 Скрипковий ресітаЛь, 18.25 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера, **Прага** (249,2) 20.55 Симф. концерт, **Париж** (1648) 12.15 Легка музика, 17.30 Концерт, 20.00 Пісні XX. ст., **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 18.30 Арії та пісні, 22.20 Нар. музика, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. музика. 17.00 Музика наших часів, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00, 20.10 Музика, 18.30 Дрібнички з СССР.— вражіння з подорожі, 21.15 Камер. музика, **Мінхен** (405,4) 12.00 Популярний концерт, 17.00 Танкова суїта на нар. (швабські) теми, 22.30 Пісні Палестріни на хор, **Будапешт** (549,5) 17.30 Циг. музика, 19.00 [illegible] ресітаЛь, 20.10 Концерт, 22.30 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. музика, 20.10 Концерт нар. музики, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Розр. концерт, 20.40 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 1. вересня 1936.

6.30, 6.33 Раніішня авдиція, 6.50 Музика з гр. пл., у перерві в год. 7.00 Метеорольог. комунікат, 7.20 Ранішній деник, 7.30 програма на сьогодні, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.05 Фрагменти з маловідомих опер, гр. пл., 12.16 Полудневий деник, 12.25 Орх. концерт, 14.30 Серед віртуозів, гр. пл., 15.30 Господарські вістки. 15.45 Скринька ПКО, 16.00 Для розривки, гр. пл., 16.45 Відчит: Битва під Берестечком, виг. д-р Ол. Чоловський, 17.00 Пісні в вик. Ад. Астона, 17.20 Форт. твори, 17.50 Про співацькі здібности птахів. 18.00 Сільва рерум, 18.05 Скринька для дітей, 18.15 Володимир Качмар: із гр. пл., 18.25 День у конфекційній крамниці, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклям. концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Орх. концерт, Ліповська сопран, Ґолембйовський тенор, віольончеля, 20.30 „Блески, тіни та перспективи біограф. повісти", 20.45 Вечірній деник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт хору львівської консерваторії під дир. Юр. Колачковського, 21.30 Розривковий концерт, орх., солісти; у перерві в год. 22.00, 22.10 Спортові вістки, 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдиції.

Середа, 2. вересня 1936.

6.30, 6.33 Ранішня авдиція, 6.50 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній деник, 7.30 Програма на сьогодні, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Гутірка про моди, 12.13 Полудневий деник, 12.23 Орх. концерт, 14.30 Концерт бажань, 15.30 Господарські вістки, 15.45 „Надзвичайні пригоди" авд. для дітей, 16.15 „Жентіль галян де Франс" старофранцузькі пісоньки, Генрік сопран, 16.40 Концерт, 17.20 Хвилина Пікавера, гр. пл., 17.50 Анекдоти з життя Леонарда да Вінчі, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Співочий ресітаЛь Степана Сіюжка (бас) у супр. форт., 18.25 Новий правопис увіходить у життя, відчит д-ра Генр. Балька, 18.35 Рекламовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.30 Орх. концерт. Марія Каппе сопран, Ол. Гернес, тенор, 20.30 З мандрівок по провінції, 20.45 Вечірній деник, 20.53 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Цезар Франк: Соната на фортепіян і скрипку, 22.00, 22.10 Спортові вістки, 22.15 Легкі пісоньки й мельодії, спів, саксофон, віольончеля; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдиції.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бельг. 89.86—89.43, Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри канад. 5.31 — 5.28, Фльорени голянд. 361.52 — 358.80, Франки фр. 35.05.50 — 34.89,50, Франки шв. 173.54—172.70, Фунти англ. 26.79 — 26.63, Гульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.10—19.80, Корони данські 119.64, 118.80, Корони норв. 134.33—133.65, Кор. шв. 148.13—137.15, Ліри італ. 36.50—34.50, Марки фінл. 11.82—11.60, Марки нім. 138 — 133 Шил. австр. 99 — 98. Марки нім. срібні 140—144.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Жито I	13.75—14.00
Жито II	13.50—13.75
Ячмінь один.	16.00—16.25
Ячмінь на пиво	15.25—15.75
Овес	12.25—12.75
Овес I a	11.75—12.00
Овес II	11.75—12.00
Овес II a	11.00—11.25
Висівки житні	8.00— 8.25
Висівки пш. грубі	9.25— 9.55
Висівки пш. середні	9.25— 9.70

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 31. серпня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.15	зол.
кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.20	„
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дня 28, 29 і 30, давав зачет	2.20	„
1 л. молока	0.13	„
1 к. яєць	2.50	„

Тенденція на масло, молоко слаба, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 31. VIII. ц. р. платив своїм достанцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята I. кл. щойно від 0.80 кг. вгору	0.85	„
Курки без остріг I. кл. щойно від 170 кг. вгору	1.00	„
Качки молоді, товщеві I. кл. щойно від 1.60 кг. вгору	0.85	„

Ціни денні.

Приймає птицю тільки першої кляси Гірших сортів рішуче не приймає.

ОПОВІСТКИ.

На викуп Українського Городу зложив д-р Роман Могильницький, Рівне зол. 5.— і кличе дир. гімн. Якова Бичківського з Рівного, дир. Укр. Банку Антона Кентржинського з Рівного, давника Полікарпа Бульбу з Рівного, п. Клепача з Рівного, п. Маріяна Пахолика з Рівного, п. Пилипа Дзівака з Рівного, інж. Тимошенка з Рівного, о. прот. Михайла Яковлева з Рівного.

МЕШКАННЯ

СТАНЦІЯ для учениць. Дбайлива опіка, ев. поміч в науці. Догідні умови. Личаківська 21, пов. I. двері шесті. 2603 1—3

НЕДОРОГА станція для панночок або учнів нижчих кляс. Потоцького 14. За церковні. 2610 1—2

ШУКАЮ співльокаторки, урядничкиабо студентки. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Співльокаторка". 2609 1—1

ПАННОЧКИ з гімназії, університету найдуть корисне приміщення, добру опіку. Снопківська 27, двері ч. 3. 2611 1—1

ПРИЙМУ двох учеників (иць) на станцію. Потоцького 44 „Целерітас". 2581 2-2

ПРИЙМУ на станцію учениці (ків) студентки (тів) або випайму покій з осібним входом. Назарева, Ходкевича 9, м. 18. ріг Набеляка. 2587 2—0

ДО ВИНАЙМУ умебльований соняшний покій, осібний вхід, лазничка. Зголошення Ґольдмана 7 (бічна Янівської). 2590 2-2

ДО ВИНАЙМУ негайно 2 кімнати з кухнею, лазничка до вжитку. Ґольдмана 7. — — 2590а 2—2

ПРИЙМУ учеників (учениць) на мешкання. Середмістя, спокій. Словацького 18. Тел. 287-10 м. 3. 2591 2—2

НАУКА

КУРС I. кляси гімназійної для учеників, які не здали вступного іспиту, буде відкритий 3. вересня. Відомість вул. св. Миколая 16. 2562 4—5

ВІДОМІ І ЦІНЕНІ курси кравецтва жіночого М. КОЗЛОВСЬКОЇ (Prof. Académie de Coupe de Paris). Львів, Академічна 22, I. пов. 45/22 2—3

ЛЕКЦІЇ ФОРТЕПІЯНОВОЇ ГРИ дає Ростислава Бывяська-Темницька, б. професерка музичної школи в Одесі та школи ім. Лисенка у Стрию — Львів, вул. Війтівська 6, бічна Личаківської. 2589 2-3

РІЖНІ

НАПРАВА вічних пер „Прецизія", брама Андріолього Ринок 24. 2613 1—10

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ нові і вживані найдешевше. Книг. „Книжковий Міль", — Львів, Баторія 6. Тел. 114-94. 2607 1—3

ДИКТИ, ФОРНІРИ, найбільший вибір ціни конкуренційні, **Альтбах,** Шпитальна 10. 2550 3-5

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА, як нові, дешево продає, міняє, випозичає Ганак, Пілсудського 21, I. п. 2519 8—13

НАЙЛІПШІ СТУДЕНТСЬКІ ШАПКИ поручає християнська вирібня Яна Вітмана Львів. Трибунальська 1. 2579 3—5

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2602

КНИЖКИ шкільні нові, вживані продає, купує і міняє найкорисніше Антикварня ГЕЛЬЦЕЛЬ, Львів. Трибунальська 8. Замовлення з провінції полагоджуємо відворотно. 2599 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Голова Українського Товариства Допомоги Студентам Українцям Вищих Шкіл м. Варшави цим оголошує конкурс на декілька вільних безплатних місць для найбідніших студентів в Інтернаті названого Товариства.

Прохання, з доданням до нього свідоцтва про маєтковий стан родичів чи опікунів і документу про те, що петент є дійсно студентом одної з Високих шкіл м. Варшави, подавати на імя Голови Т-ва на адресу: Варшава, Брудновська вул. 14, пом. 25/26. Докладніші інформації про умови перебування в Інтернаті можна дістати листом, додаючи до запитань поштову марку на відповідь. 2301 1-4

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". [illegible] друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.